

رئیس دفتر رئیس‌جمهوری:

دشمنان همکاری ایران و چین را دستاویز فشار به کشور کرده‌اند

رئیس دفتر رئیس‌جمهوری با تأکید بر تهیه چارچوب برنامه جامع ۲۵ ساله همکاری‌های ایران و چین که البته هنوز به توافق نهایی نرسیده، گفت: این برنامه به دستاویزی از سوی دشمنان برای فشار به کشور تبدیل شده است. به گزارش ایرنا، «محمود واعظی» شنبه شب در یک برنامه تلویزیونی با اشاره به برنامه جامع ۲۵ساله همکاری‌های تهران و پکن اظهار کرد: در دهه گذشته روابط ایران و چین در ابعاد مختلف گسترش یافته و در مقطعی به نقطه‌ای رسید که حجم مبادلات دو کشور به ۵۰ میلیارد دلار رسید. وی افزود: سال ۹۴ رئیس‌جمهوری چین با دکتر روحانی دیدار کرد و در آن دیدار درباره حجم روابط اقتصادی و فرهنگی ایران و چین به عنوان ۲ شریک مطمئن گفت‌وگو شد. دو رئیس‌جمهوری در آن سال اعلام کردند که به دنبال سند همکاری درازمدت هستند تا روابط دو کشور با نگاه راهبردی دنبال شود. سرپرست نهاد ریاست‌جمهوری ادامه داد: در رفت و آمد ۲ رئیس‌جمهوری و سفر وزرای خارجه ایران و چین از جمله سوال گذشته دکتر ظریف و یا دکتر لاریجانی (رئیس سابق مجلس) به چین درباره این سند بحث شد. واعظی تصریح کرد: این سند پیش‌نویس اولیه داشت که سال گذشته به چین فرستاده شد و روی پیش‌نویس ایران نظرانی داده شد و اکنون قرار است ما نظرات خود را اعلام کنیم. چارچوب این سند مشخص شده اما به توافق نهایی نرسیده و تا وقتی این سند نهایی نشده، بدیهی است که بندهای آن اعلام نشود.

رئیس دفتر رئیس‌جمهوری گفت: بحث ترکمانچای در کاخ سفید و سپس شبکه‌های بی‌بی‌سی و من و تو مورد اشاره قرار گرفت و در ادامه، فردی به این مساله پرداخت که وقتی بر سر کار بود، روابط خوبی با چین داشت. در این سند، نقشه همکاری را روشن کردیم و به مصداق تعهدآور نرسیدیم. وارد بحث کیش و قشم

و تعداد نیروهای نظامی واحداث پایگاه نظامی نشده‌ایم. واعظی اظهار کرد: موضوع فروش نفت ۲۰ تا ۳۰ درصدی زیر قیمت جهانی به هیچ وجه چنین بندی در برنامه همکاری ۲۵ ساله وجود ندارد. به گفته وی، از این نوع سندها در روابط بین‌کشورها دیده می‌شود. برخی تصور می‌کنند این سند با بقیه اسنادی که با دیگر کشورها امضا کردیم تفاوت دارد اما ما بر اساس اصول و قانون اساسی و هرچه در ۴۰ سال اخیر عمل کردیم، قدم برمی‌داریم و آنچه گفته شده از جمله پایگاه نظامی و جزیره قشم و کیش و مناقصات به هیچ وجه درست نیست. رئیس دفتر رئیس‌جمهوری گفت: اگر این سند تعهدآور باشد، باید به مجلس برود و اگر این سند تعهدی برای کشور به وجود آورد، مانند بسیاری از سندهای مختلف با دیگر کشورها در مجلس مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. ممکن است این سند تعهدی نداشته باشد و در دولت مورد تصویب قرار گیرد و برای آنکه مصوبه ما با قانون اساسی مغایرت نداشته باشد آن را به مجلس می‌فرستیم. واعظی درباره ادعاهای پیرامون عدم پایبندی ایران به برجام نیز عنوان کرد: سه کشور اروپایی علاقه‌مند هستند برجام را حفظ کنند و امروز تحت فشار آمریکا نمی‌توانند متعهد بمانند. به گفته وی، در شورای حکام نیز برداشت غلطی بود که اگر سه کشور اروپایی اقدام مورد نظر خود را به سرانجام برسانند روسیه و چین نیز با آنان همراهی می‌کنند؛ در صورتی که روسیه و چین با کشورهای اروپایی مخالفت و با ایران همراهی کردند. این مهم موجب شد ادبیات و روش اروپایی‌ها تغییر کند.

رئیس دفتر رئیس‌جمهوری عنوان کرد: دکتر روحانی سال گذشته نامه‌ای را به اعضای برجام نوشت و در آن نامه به صراحت اشاره کرد که اگر برجام برای ما دیگر منفعلی نداشته باشد، به درد نمی‌خورد. ما باید بتوانیم از مزایای برجام استفاده کنیم و در همراه امسال دوران

تحریم تسلیحاتی تمام می‌شود و ما می‌توانیم معامله تسلیحاتی کنیم و اگر از این مهم نتوانیم استفاده کنیم، پس منفعتی برای ما ندارد و در آن نامه اشاره شده که ایران در صورت عدم تحقق این بند چه اقدامی خواهد کرد.

رئیس دفتر رئیس‌جمهوری با تأکید بر اینکه اروپا علاقه‌مند است که برجام حفظ شود، گفت: ما چه ترامپ باشد چه بایدن بنای داشتن روابط با آمریکا را نداریم و منافع ما نیز به هیچ وجه با کسی که در آمریکا به قدرت برسد گره نخورده است، اما آنچه برای ما مهم است، این است که تحریم‌های ظالمانه را که فشار بر ملت و اقتصاد ما می‌آورد، دور کنیم. واعظی تأکید کرد: ما

نمی‌توانیم بگوییم که دموکرات‌ها بهتر عمل می‌کنند یا جمهوریخواه‌ها اما براساس اعتقادات دموکرات‌ها و رفتارهایی که بعضاً داشته‌اند به نظر می‌رسد اساساً نوع نگاه آنان به مسائل هسته‌ای، اروپا و سایر کشورها با حال حاضر (جمهوریخواهان مستقر در کاخ سفید) متفاوت باشد.

رئیس دفتر رئیس‌جمهوری در بخش دیگری از سخنانش با بیان اینکه مجلس یازدهم، مجلس منتقد دولت است و این مهم نیز پنهان نیست، گفت: صحبت‌ها و شعارها این امر را بخوبی نشان می‌دهد. آنچه ما اعتقاد داریم این است که رئیس‌جمهوری و اعضای مجلس، منتخب مردم هستند؛ پس باید بینیم خواسته مردم چیست. ممکن است

ظریف: شایعات علیه توافق ایران و چین ناشی از غرض ورزی دشمنان است

جلسه روز گذشته کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس هم با حضور محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه در همین باره برگزار شد. ظریف و معاونانش در این جلسه به ارائه آخرین اخبار و تحلیل‌ها درباره قطعنامه شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و توافق جامع همکاری جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین پرداختند. به گزارش «ایران»، وزیر خارجه ایران با اشاره به روند تدوین پیش‌نویس توافق همکاری ۲۵ ساله با چین، گفت: روابط جمهوری اسلامی ایران با چین یک روابط راهبردی بر اساس منافع مشترک و احترام متقابل است. روند تدوین این سند با سفر آقای شی جین پینگ به تهران در سال ۱۳۹۴ آغاز شد و دو کشور در آن سفر تصمیم گرفتند نقشه راه بلندمدت و کشور را طراحی کنند و این سند پس از تبادل نظر طرفین هنوز در حال مذاکره است.

وزیر امور خارجه در تشریح ابعاد این سند، بر لحاظ شدن منافع ملی در تدوین این سند تأکید کرد و شایعاتی چون فروش جزیره کیش و فروش نفت از ران رد کرد و این اخبار را ناشی از غرض ورزی دشمنان توسعه روابط ایران و چین دانست.

در این جلسه، که اولین نشست مشترک کمیسیون وزارت امور خارجه در دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی بود، اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی به تشریح نظرات خود درباره این سند و سایر تحولات سیاست خارجی پرداختند. رئیس کمیسیون هم در جمع‌بندی این جلسه، ضمن استقبال از شکل گرفتن فضای تعامل جدی و سازنده کمیسیون با دستگاه دیپلماسی، بر آمادگی کمیسیون برای بررسی بیشتر جزئیات سند همکاری جامع چین و ایران تأکید کرد.

از منظر فکری اختلاف باشد اما انتظار مردم این است که منتخبان‌شان در قوه مجریه و مقننه برای حل مشکلات کشور کار کنند و در جایی که فشار خارجی هست، یکصدا باشیم و تیلور وحدت داشته باشیم. واعظی با یادآوری مواضع رئیس‌جمهوری برای همکاری دولت و مجلس گفت: در روز هفتم خرداد پیام مقام معظم رهبری قرائت شد که سه قوه با هم صمیمانه برای حل مشکلات کشور اقدام کنند و امیدواریم این سیاست را نیز مجلس دنبال کند.

■ **وزیر راه: جابه‌جایی مسافران چینی طبق قرارداد ۲۵ ساله، شایعه است**

وزیر راه و شهرسازی هم برخی ادعاها درباره همکاری‌های ایران و چین را رد کرد. محمد اسلامی

■ **دوشنبه ۲۳ تیر ۱۳۹۹**
■ **سال بیست و ششم**
■ **شماره ۷۳۹۲**

تحلیل نیویورک تایمز از همکاری تهران-پکن

«**خبر اول اینکه**، روزنامه امریکایی نیویورک تایمز در بخشی از گزارش تحلیلی خود درباره برنامه جامع ۲۵ ساله همکاری‌های ایران و چین آورده است که این برنامه همکاری با سرمایه‌گذاری چینی‌ها می‌تواند ضمن جاری کردن خون تازه در رگ‌های اقتصاد ایران، موجب خشم آمریکا شود. به گزارش ایرنا، در این گزارش آمده: براساس پیش‌نویس این برنامه همکاری، ایران و چین همکاری گسترده اقتصادی و امنیتی را ترسیم کرده‌اند که راه را برای میلیارد‌ها دلار سرمایه‌گذاری چین در بخش انرژی و سایر بخش‌ها باز می‌کند و می‌تواند تلاش‌های دولت ترامپ برای منزوی کردن دولت ایران را تحت تأثیر قرار دهد. این توافق شامل سرمایه‌گذاری پکن در امور بانکی، ارتباطات، بنادر، راه‌آهن و ده‌ها طرح دیگر است. در این برنامه همکاری، به آموزش و تمرین‌ها و تحقیقات مشترک، توسعه سلاح‌ها و اشتراک‌گذاری اطلاعات نیز اشاره شده که هدف آن مبارزه با تروریسم، مواد مخدر و قاچاق انسان و جرایم مرزی یاد شده است. نیویورک تایمز با بیان اینکه سرمایه‌گذاری چین در ایران در طول ۲۵ سال ۴۰۰ میلیارد دلار خواهد بود، افزود: بی‌شک این برنامه همکاری، فصل جدید نوع مناسبات میان چین و آمریکا آغاز می‌کند؛ روابطی که همین حالا هم در شرایط چندان مناسبی قرار ندارد. علاوه بر این، این توافق ضربه بزرگی به سیاست تهاجمی دولت ترامپ در مقابل ایران می‌زند که از زمان خروج از برجام (برنامه جامع اقدام مشترک) سیاست فشار حداکثری را علیه آن آغاز کرده است.

پیام آمریکا در صبح ترور شهید سلیمانی چه بود

«**خبر دیگر اینکه**، محسن بهاروند، معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در گفت‌وگویی با پایگاه اطلاع‌رسانی بنیاد مکتب حاج قاسم درباره صبح شهادت شهید قاسم سلیمانی فرمانده سابق سپاه قدس عنوان کرد: وزارت امور خارجه حدود دو یا سه ساعت پس از ترور شهید سلیمانی کار خود را شروع کرد. به گزارش ایرنا، وی افزود: وزیر میران ارشد وزارت امور خارجه ساعت شش صبح روزی که این جنایت رخ داد، در وزارت امور خارجه حاضر شدند و برای پیگیری امور تقسیم‌کار صورت گرفت. بهاروند عنوان کرد: بلافاصله سفیر سوئیس به عنوان حافظ مقام آمریکا در ایران به وزارت امور خارجه احضار و مراتب اعتراض بسیار شدید ایران به وی ابلاغ شد و محفوظ بودن حق جمهوری اسلامی ایران برای پاسخ به این تعرض به حاکمیت و امنیت ملی ایران به اطلاع امریکایی‌ها رسید. وی افزود: آمریکا از طریق سفیر سوئیس پیام داده بود که ایران پاسخ ندهد که بلافاصله رد شد.

درخواست مرخصی از زندان

برای معاون سابق روابط عمومی آموزش و پرورش

«**دست آخر اینکه**، همسر نجات بهرامی، معاون سابق روابط عمومی وزارت آموزش و پرورش گفت: با توجه به بیماری همسرم و اوج‌گیری کرونا، امیدوارم با درخواست مرخصی همسرم موافقت شود. ظریفه خزایی، در گفت‌وگو با ایلنا گفت: همسرم به دلیل مشکل نوسان بالای فشار خون، نیاز به معالجه در خارج از زندان دارد. در روزهای اخیر شاهد اوج‌گیری کرونا هستیم و با توجه به بیماری زمینه‌ای همسرم، نگران ابتلای وی در زندان به کرونا هستیم. همسر معاون سابق روابط عمومی وزارت آموزش و پرورش اظهار امیدواری کرد که مسئولان قضایی با درخواست مرخصی همسرش موافقت کنند. حکم محکومیت نجات بهرامی، معاون سابق روابط عمومی وزارت آموزش و پرورش به یک سال حبس تعزیری، روز ۲۴ فروردین ماه از طرف شعبه ۳۶ دادگاه تجدیدنظر تأیید شد. او به دو سال محرومیت از فعالیت در احزاب و گروه‌های سیاسی نیز محکوم شده است.

دهمین دادگاه رسیدگی به اتهامات اکبر طبری برگزار شد:

جعل سند با اثر انگشت کوچک

در دهمین جلسه رسیدگی به اتهامات اکبر طبری و دیگر متهمان پرونده که دیروز به ریاست قاضی بابایی برگزار شد، روایت جدیدی از شبیه جعل متهم اصلی پرونده ارائه شد. از قرار معلوم طبری از انگشت کوچکش، برای سند زدن املاک به اسم همسرش و از انگشت سیاه‌اش برای انتقال اموال به نام خودش استفاده می‌کرد.

در جلسه دیروز دادگاه، وکیل متهم طبری تمام اتهامات موکل خود را رد کرد و در ادامه هم قهرمانی نماینده دادستان از ارتباط متهم اصلی با نیاز آذری گفت: قبل از سال ۹۰، طبری یک میلیارد تومان به نیاز آذری داده است تا آقای نیاز آذری کار کرده و سود آن را به آقای طبری دهد. زمانی که طبری تفهیم اتهام شد اعلام کرد که یک ملک بابلسر را از نیاز آذری جهت تسویه حساب برای آن یک میلیارد تومان گرفته است که در ابتدا منطقی به نظر می‌آمد اما بعد از آنکه حساب‌ها را بررسی کردیم، متوجه شدیم نیاز آذری در ۱۵ فقره ماهی ۳۶ میلیون تومان به طبری داده است؛ لذا ملک بابلسر موضوعیتی برای تسویه حساب ندارد.

به گزارش میزان، در ادامه جلسه دادگاه هنرور دیگر متهم پرونده در جایگاه قرار گرفت و در رد و بدل سؤال و جواب بین او و قاضی و نماینده دادستان موضوع جالبی درخصوص جعل سند از سوی طبری مطرح شد.

قاضی خطاب به هنرور گفت: جعل در دفتر خانه شما بوده است، شما با کدام اثر انگشت در ذیل اسنادتان استفاده می‌کنید؟

متهم پاسخ داد: عرف است که از انگشت سیاه استفاده کنیم.

قاضی پرسید: چرا طبری به جای همسرش از اثر انگشت کوچک استفاده کرده است؟ که متهم پاسخ داد: اثر انگشت منع خاصی ندارد. قاضی خطاب به این متهم گفت: شما چرا به طبری اجازه دادید به جای همسرش امضا کند.

متهم پاسخ داد: از وجود وکالتنامه اطلاع داشتم، او به من اصرار کرد و من هم پذیرفتم.

قاضی خطاب به متهم گفت: در این باره کارمند شما گفته که طبری با لحن دستوری گفته است از اثر انگشت من استفاده کنید و بنابر اظهارات خودتان وکالتنامه‌ای ارائه نکرده بود.

نماینده دادستان هم در ادامه این صحبت‌ها گفت: آقای هنرور خودتان اظهار انگشت که در قبال درخواست طبری مقاومت کردید، اما طبری به ما گفت زنگ می‌زنم دفتر خانه را ببندند.

نماینده دادستان ادامه داد: سؤال ما این است که آقای هنرور شما در یک مورد قید وکالت طبری را اشتباه نوشتید، اما آیا این اشتباه در هر ۵ فقره وکالتنامه تکرار شد؛ ضمناً هیچ قانونی به شما اجازه نمی‌دهد که یکبار از دست راست، یک بار از انگشت کوچک و یک بار با انگشت دیگر از جیب‌ها استفاده کنید اثر انگشت بگیرید.

وکیل متهم هنرور هم در دفاع از موکل خود گفت: جعل به قصد و نیت نیاز دارد و طبری چه قصد اضرائی به خانمش داشته است؟ که قاضی پاسخ داد: در جعل اسناد رسمی ضرر اجتماعی ملاک است. قاضی بابایی با اعلام ختم جلسه دادگاه گفت: تاریخ جلسه بعدی دادگاه متعاقباً اعلام می‌شود.

گزارش جدید سازمان هواپیمایی درباره هواپیمای اوکراینی منتشر شد

خطای ۱۰۷ درجه‌ای کاربر سامانه دفاعی

گروه سیاسی/ براساس تازه‌ترین

گزارش پیشرفت تحقیقات بررسی سانحه هواپیمای اوکراینی توسط سازمان هواپیمایی کشوری که در سایت این سازمان قرار گرفته است، دلایل اینکه چرا پرواز PS۷۵ توسط یکی از سامانه‌های دفاع هوایی به عنوان یک تهدید شناسایی و به سمت آن شلیک شده، مورد بررسی قرار گرفته است. صبح ۱۸ دی ماه سال گذشته با

شلیک اشتباهی، هواپیمای مسافری اوکراینی با ۱۷۶ نفر مسافر و خدمه پرواز سقوط کرد که همه سرنشینان جان باختند، البته در گزارش سازمان هواپیمایی آمده که یکی از مسافران باردار بوده و جنین هم بالای ۷ ماه عمر داشت و زنده نماند.

در این گزارش هدف بررسی سانحه موضوع ضمیمه ۱۳ کنوانسیون اشیکاگو، شناختن ریشه‌های رویداد و جلوگیری از رخداد مجدد آن با شناسایی و پیاده‌سازی اصلاحات لازم جهت حذف زمینه‌های تکرار آن عنوان شده است. این گزارش به جابه‌جایی یک سامانه دفاع هوایی و عدم انجام فرآیند تنظیم مجدد آن اشاره کرده که منجر به خطایی ۱۰۷ درجه‌ای در تشخیص شمال جغرافیایی می‌شود. به‌همین دلیل «کاربر سامانه دفاع هوایی مشخصات هدف شناسایی

شده را در ساعت ۰۶:۱۲:۲۱ روی بستر ارتباطی به مرکز هماهنگی مربوطه اعلام کرد (درخصوص برقراری ارتباط به بند بعدی مراجعه شود). این هدف میهمان هواپیمای اوکراینی بوده که از سمت فروگاه امام در حال نزدیک شدن به سامانه دفاع هوایی بود و طی توسط سامانه به عنوان هدفی که از ناحیه جنوب غربی در حال نزدیک شدن به تهران بود شناسایی می‌شود.»

به‌گفته این گزارش حلقه دیگر زنجیره پروندگی به سرنگونی هواپیمای اوکراینی شده، عدم هماهنگی سامانه دفاعی با مرکز برای شلیک بوده است. بر همین اساس «کاربر سامانه دفاع هوایی به تجزیه و تحلیل اطلاعات اولیه مشاهده می‌پردازد و این هدف را به عنوان یک هدف متخاصم شناسایی می‌کند.» طبق گزارش سازمان هواپیمایی کشوری «در ساعت ۰۶:۱۴:۴۱ کاربر سامانه دفاع هوایی، بدون دریافت پاسخ از مرکز هماهنگی، یک فروند موشک به سمت هدف متخاصمی که شناسایی کرده بود شلیک کرد. مطابق دستورالعمل‌های مربوطه در صورتی که سامانه دفاعی موفق به برقراری ارتباط با مرکز هماهنگی نبوده و فرمان شلیک را دریافت نکرده باشد، مجاز به شلیک نبوده است، این تمهید نیز به‌عنوان یک لایه محافظتی

دادگاه

یادداشت

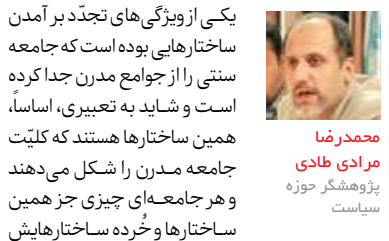
به جای آن که وسیله‌ای برای تأمین خیر عمومی باشند، خودشان تبدیل به موانعی عمده می‌شوند. این توصیف از بوروکراسی اگرچه ممدک است در نگاه نخست کمی بعید و غریب بیاید، ولی مصادیق آن برای همه ما بسیی آشناست. بارها و بارها تجربه تلخ پاس‌کاری بین کارمندان، بهانه فقدان یک کپی، ارجاع به اداره‌ای دیگر برای گرفتن رونوشت مدارکی که اصولاً ربطی به کار مربوط نداشته و مواردی مانند اینها، را اکثر افراد داشته‌اند و از این اوضاع نالیده‌اند.

در همین راستا، یکی از مواردی که دچار مقاومت ساختاری بوده است، مجوزهای دولتی برای راه‌اندازی کسب و کارهاست. سهولت دسترسی به مجوزها، از نظر رتبه جهانی شرایط کسب و کار آزاد، در کشور ما متأسفانه بسیار پایین و در مواردی نزدیک به فاجعه بوده است. تا جایی که بیشتر افراد ترجیح می‌دهند به روش‌های زیرزمینی و غیرقانونی فعالیت کنند اما دنبال مجوزها و مستندات قانونی نروند. این ادعا هم از نظر آماری و هم در ارزیابی‌های رسمی تأیید شده و سخن گزافی نیست. از سویی دیگر، بسیاری از مشاغل اساساً نیازمند مجوز نیستند، اما با این حال، ساختارهایی موازی با نهاد بوروکراسی رسمی می‌کوشد آنها را وارد به تبعیت از آیین نامه‌های واقعاً من درآوردی خودش کند. شوربختانه این روندها، در نهایت موجب قانون‌گریزی و قانون‌سنجیزی شهروندان را فراهم می‌کند و هزینه حکمرانی را افزایش می‌دهد.

اما امروزه یک عامل تکنولوژیک و یک فرآیند بیولوژیک توانسته است برخی از روندهای متصلب بوروکراسی را تغییر دهد. عامل تکنولوژیک فناوری‌های جدید بوده‌اند، و عامل بیولوژیک ناخواسته چیزی نیست جز کرونا. این دو در کنار هم یک نیروی اجبار عظیمی برای دستگاه بوروکراسی کشورها، از جمله ایران، فراهم کرده‌اند تا تغییراتی ضروری را اعمال کنند. برای مثال، اکنون برای مالیات نقل و انتقال کارها مسکونی نیازی ندارد که چندین روز در اداره مربوطه تردد کند بلکه در همان دفتر خانه به سهولت فیش صادر شده و می‌توانید با دستگاه کارت‌خوان پرداخت کنید.

این یک واقعیت است که هیچ چیز مثل ضرورت نمی‌تواند موجب حرکت شود، اما گاهی باید پیشاپیش ضرورت‌ها حرکت کرد و برای موج بعدی آماده بود، چرا که گاهی ضرورت فراتر از پتانسیل انعطاف‌پذیری سیستم است. پس بهتر است ساختارها قبل از آن که منفعلانه خود را با فشار شرایط بیرونی تطبیق دهند فعالانه تغییراتی خودمختار را اعمال کنند. بنابراین، شاید از جهاتی بهتر آن باشد که کرونا را به فال نیک بگیریم، و اگرچه عیبش دیدیم ولی از خشنش هم بگوییم، عاملی برای تغییر که می‌تواند محرکی برای بوروکراسی‌های متصلب باشد. بوروکراسی‌هایی که برای تغییر و انعطاف‌پذیری دچار مقاومت ساختاری شده‌اند و تمایلی به دگرگونی ندارند.

کرونا علیه بوروکراسی

یکی از ویژگی‌های تَجَذُّر بر آمدن ساختارهایی بوده است که جامعه سنتی را از جوامع مدرن جدا کرده است و شاید به تعبیری، اساساً، همین ساختارها هستند که کلیت جامعه مدرن را شکل می‌دهند و هر جامعه‌ای چیزی جز همین ساختارها و خُرد ساختارهایش نیست.

یکی از اصلی‌ترین چنین ساختارهایی نظام مدیریتی کلان حاکم بر جامعه است که در قالب سیستم سیاسی اشکال متفاوتی از قدرت و اقتدار را (به نسبت درصد مشروعیتی که دارد) بر شهروندان خودش اعمال می‌کند. از کلیت چنین نظامی عموماً به «دولت» یاد می‌شود. دولت و تجدد دو پدیده تقریباً همزمان بوده‌اند و تلاش برای یافتن تقدم و تأخر آنها نسبت به همدیگر، مانند حکایت مرغ و تخم مرغ است. در کنار این دو، از همان آغازین روزها، جامعه‌شناسی دولت و جامعه‌شناسی تجدد نیز شکل گرفته است تا این پدیده‌ها را به دقت بررسی کند و بازشناسد. در همین راستا، یکی از بزرگان جامعه‌شناسی، ماکس وبر، معتقد بود که تجدد و همزادهای آن در نهایت نقش‌های آلمینی می‌سازند که آدمی را در درون قوای خشک و متصلبش مجبوس می‌کند. آفریده‌های انسان‌ساز که می‌توانند با روایتی شبیه به فیلم تریمیناتور بدل به پدیده‌هایی انسان‌سوز بشوند. بر ما حکومت کنند و ما محکومان باشیم ما هیچ مسخ‌شده در آنها، جهانی کافکایی، بُهت برانگیز، اما تا حدی آشنای می‌شویم.

یکی از اضلاع دولت، این همزاد تجدد که می‌تواند مصداقی برای قفس آهنین وبری باشد، بوروکراسی با نظام اداری است. هر شهروندی وقتی می‌خواهد خلافی خودرو، عوارض شهرداری، گرفتن نامه فرزندان یا ثبت نام آنها در مدارس، تعویض کارت ملی، یا هر کار خرد و بزرگ دیگری انجام دهد، مستقیماً با همین بوروکراسی – که به طعنه و کنایه عوام آن را «تاغ‌بازاری» می‌نامند و چندان هم بی‌وجه نیست – رویه می‌شود. بوروکراسی شکل سازمانی عقل‌گرای و تخصص‌گرای تجدد است که در قالب ساختارهایی اداری تلاش می‌کنند به رفتارهای معطوف به دولت شهروندان نظم بدهند. برای مثال، اگر هر شهروندی وقتی می‌خواهد خانه‌اش را تخریب و نوسازی کند، به میل و سلیقه خودش عمل کند، بعد از مدتی شهر شکلی بی‌قواره و آشوب‌زده می‌یابد؛ پس بوروکراسی دولتی در قالب نهاد عمومی خدمات شهری وارد می‌شود تا کالبد و معنای شهر بر هم نخورد. اما مشکل اینجااست که بوروکراسی‌ها بعد از مدتی دچار مقاومت ساختاری، روزمرگی، خستگی سیستمی، خشکی تصمیم و معیایی مانند اینها می‌شوند که در نهایت موجب کارگرکردی آنها می‌شود. یعنی